

Lausunto

24.05.2024

YVV/958/2024

Asia: VN/11210/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi asevelvollisuuslain 32 ja 48 §:n muuttamisesta (rajaturvallisuustilanteesta johtuva kertausharjoitus)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Yhdenvertaisuusvaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka tehtävinä on syrjintään puuttuminen ja yhdenvertaisuuden edistäminen erityisesti vähemmistöjen osalta. Ulkomaalaislain (301/2004) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) esitöissä valtuutetun yhdeksi tehtäväksi on todettu ulkomaalaisten oikeuksien ja aseman edistäminen. Valtuutettu toimii myös kansallisena ihmiskaupparaportoijana, naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijana sekä maastapoistamisen täytäntöönpanon valvojana. Valtuutettu kiittää puolustusministeriötä lausuntopyyntöstä.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotetaan, että asevelvollisuuslaissa säädetyllä nopeutetulla menettelyllä voitaisiin määrätä asevelvollisia kertausharjoitukseen myös rajaturvallisuuden välttämättömän ylläpitämisen perusteella. Yhdenvertaisuusvaltuutettu painottaa reserviläisten asianmukaisen koulutuksen merkitystä. Perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen Suomen ulkorajoilla edellyttää sitä, että kaikki rajalla paikalla olevat toimijat ovat saaneet kattavan ja käytännön tilanteet huomioivan koulutuksen, joka valmistaa tunnistamaan rajaturvallisuustehtävissä relevantit perus- ja ihmisoikeudet sekä turvaamaan niiden toteutumisen (perustuslain 22 §). Viime vuosien aikana toteutetut ja nyt eduskunnassa käsiteltävinä olevat lainsäädännön muutokset korostavat entisestään asianmukaisen ja ajantasaisen perus- ja ihmisoikeuskoulutuksen merkitystä. Onkin tärkeää, että ennen rajalla toimimista kertausharjoitukseen kutsuttavat reserviläiset saavat tarvittavan koulutuksen, jossa huomioidaan ihmisoikeuskysymykset täysimääräisesti myös mahdollisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Stenman Kristina
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Korkman Elsa
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto